

Beslutningsforslag nr. B 67. Fremsat den 6. februar 1979 af Jørgen Jensen (DKP), Freddy Madsen (DKP) og Ib Nørlund (DKP)

Forslag til folketingsbeslutning om øget beskæftigelse

Folketinget opfordrer regeringen til at øge beskæftigelsen ved at:

1. opføre 7.000 flere almennyttige boliger,
2. øge byfornyelsesarbejdet for 2 milliarder kr.,
3. udvide de offentlige investeringer med 4 milliarder kr.,
4. ansætte 20.000 flere i den offentlige sektor,
5. forbyde overarbejde,
6. udvide barselhvilen samt
7. forhøje Statens Uddannelsesstøtte med 1,3 milliarder kr.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Ledigheden er på 200.000. DKP har stillet mange ændringsforslag til finansloven og peget på en række muligheder for at forbedre beskæftigelsen.

Men selv uden at gå så langt som foreslået til

finansloven kunne regeringen og folketinget allerede nu mildne ledighedens hærgen.

Ideen i de 7 punkter er, at det offentlige for en nettoudgift på godt 4 milliarder kroner kunne sætte 100.000 mennesker flere i arbejde, uden at det forringer betalingsbalancen:

	Øget beskæftigelse, antal.	Mer-import. Mia. kr.	Bruttounderskud.	Nettounderskud på offentlige inv.
1. 7000 flere alm. boliger.....	14.000	0,4	2,0	1,0
2. Øget byfornyelse for 2 mia. kr.	12.000	0,2	1,0	0
3. Off. investeringer for 4 mia. kr. mere	30.000	÷ 1,5	4,0	2,0
4. 20.000 flere off. ansættelser.....	20.000	0,1	2,0	0,2
5. Forbud mod overarbejde.....	10.000	—	—	—
6. Bedre barselhvile	9.000		0,8	0,1
7. 1,3 mia. kr. mere SU	10.000	0,2	1,3	0,7-1,0
Ialt	105.000	ca. 0	ca. 11,0	4,0-4,3

Bemærkninger til de enkelte punkter

Ad 1

Byggeriet af almenyttige boliger er nu nede på knap 6.000 årligt. En forøgelse med 7.000 gennem statsfinansiering vil koste brutto 2 milliarder kr., men heraf spares ca. 1 milliard kr. på dagpenge.

Ad 2

Dette punkt svarer til beslutningsforslag nr. B 61 om byfornyelse og boligforbedring, fremsat den 23. januar 1979. Inden for byfornyelse er der brug for en markant forøgelse. Boligministeriet skønner, at 400.000 boliger har væsentligt behov for fornyelse. DKP tænker sig en byfornyelse, der svarer til, at man tager fat på 25.000 boliger årligt. Den ene milliard kroner fra det offentlige er tænkt som igangsætter, der kunne bringe endnu en milliard fra anden finansiering ind i dette arbejde.

Ad 3

Ved udvidelsen af de offentlige investeringer med 4 milliarder kr. årligt er der bl. a. tænkt på at forhindre indskrænkninger i de offentlige investeringer.

Således må regeringens energiplaner fremskyndes (med undtagelse af atomkraft), og der må ske en stærkere indsats omkring alternative energikilder.

Den kollektive trafik kan udbygges stærkere (DSB-plan 90, DSBs elektrificering, tunnelbanen i København), og der er fortsat broen over Store Bælt at tage fat på.

Inden for disse investeringer er der også områder, såsom uddannelse og miljø, det sociale område og sundhedsvæsenet. Reduktioner i investeringerne på disse områder bør ikke godkendes.

I PØ-udvalget har finansministeren i et svar af 13. marts 1978 i forbindelse med behandlingen af investeringsrapporten oplyst, at den gennemsnitlige importkvote på de offentlige investeringsprojekter ved bevidst satsen på dansk produktion kan ned-

bringes fra ca. 25 pct. til ca. 15 pct. Gennemføres dette for samtlige offentlige investeringsprojekter, vil det – selv med den foreslåede udvidelse – indebære en formindskelse af importen med ca. 1,5 milliarder kr. Hermed sikres også beskæftigelsen af yderligere 10.000 personer i Danmark.

Med hensyn til virkningen på betalingsbalancen, som var det afgørende punkt for investeringsredegørelsens lavere investeringsramme, er vort hovedargument netop, at en bevidst satsen på dansk produktion kan reducere importen på hele dette område på trods af en væsentlig udvidelse af aktiviteten.

Ad 4

Adskillige steder inden for det offentlige er der et akut behov for flere ansatte. Den offentlige udgift ved ansættelse af 20.000 mennesker mere er minimal, når der modregnes sparede dagpenge og højere skatteindtægter. Der mangler hjemmehjælpere, småbørnspædagoger, sygehjælpere, sygeplejersker, læger, sagsbehandlere og socialrådgivere i socialforvaltningen, navnlig på bistandskontorerne, der mangler personale i postvæsenet, på biblioteker, til bedriftsundhedstjenesten, til Aktion Store Selskaber og lignende i ligningsvæsenet samt til en husbondefløserordning i landbruget. Mulighederne for en bedre offentlig service for små udgifter er utallige, og de bør udnyttes netop i den nuværende ledighedssituation.

Tallene i finansministerens besvarelse den 10. januar 1979 af spørgsmål nr. 369 bygger ikke på præcise personaleoversigter, men snarere på politisk overvurderede skøn, og tallene er derfor ikke brugbare. Finansministerens skøn er bl. a. overvur-

derede, fordi en række selvejende og private institutioner på det sociale område – efter oprettelse af bindende overenskomster med kommunerne – nu medregnes i de kommunale personaleskøn. Den reelle forøgelse af den kommunale beskæftigelse fra 1978 til 1979 er derfor næppe mere end ca. 20.000. Men under alle omstændigheder er der store og velbegrundede behov for at sikre en sådan yderligere forøgelse af den offentlige beskæftigelse som her foreslået.

Ad 5

Forslaget er oplagt nu. Selv hvis man ser bort fra de nødvendige undtagelser, vil et forbud mod overarbejde efter et forsigtigt skøn skabe mulighed for 10.000 flere beskæftigede.

Ad 6

Gennemførelsen af beslutningsforslag nr. B 14 om sikring af fødende kvinder og spæde eller nydopterede børn, fremsat den 12. oktober 1978, vil betyde en udvidelse til 26 ugers barselhvile og give beskæftigelse til 9.000. Igen er den offentlige netto-udgift minimal, fordi der spares dagpenge.

Ad 7

En forøgelse med 1,3 milliarder kr. i Statens Uddannelsesstøtte vil begrænse de studerendes behov for erhvervsarbejde. Der regnes i øjeblikket med, at studerende belægger ca. 20.000 fuldtidsstillinger inden for erhvervslivet. Ved et forsigtigt skøn kan man regne med, at dette tal går 5.000 til 10.000 ned.